ANUL VI. — No. 1682

EDIȚIA A DOUA

SAMBATA 30 OCTOMBRE 1893.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 și 15 ALE FIE-CAREI LUNI
și se plătesc tot-d'a-una înainte

In București la casa Administrației
Din Județe și Streinătate prin mandate postale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 50
Șase lunĭ » 15 » » » 25
Treĭ lunĭ » 8 » » » 13

Un număr în streinătate 15 banĭ

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Sa te feresti Române de cuiu strein în casa

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
Din București și județe se primesc:
Numai la Administrație
din Streinătate, direct la administrație și la toate oficiele de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV............... 0,30 b. linia
» » III............... 2,— leĭ »
» » II............... 3,— » »
Inserțiunele și reclamele 3 leĭ rândul.
La Paris, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioșcul No. 117, Boulev. St.-Michel

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BANCEI NAȚIONALE, (Casele Carageorgevicĭ)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BANCEI NAȚIONALE, (Casele Carageorgevicĭ)

București, 29 Octombre 1893.

EXCEDENTE DE REU AUGUR

Gazetele guvernamentale fac mare caz de faptul că încasările bugetare, pe cele șase lunĭ trecute ale anuluĭ acestuia, întrec cu peste opt milioane prevederile.

Noĭ nu ne bucurăm de loc de această sporire a veniturilor, și iată pricinile care ne fac să le numim *Excedente de rău augur.*

Maĭ întîi conservatoriĭ de la guvern, fără să caute a cerceta de aproape cauzele *fortuite* care aŭ dat naștere acestuĭ spor, vor lua ca bază solidă de calcule pentru viitor aceste cifre și vor clădi de-asupra lor o întreagă serie de așa numite reforme, care vor înghiți sume marĭ de banĭ și nu vor fi de nicĭ un folos pentru țară, dacă chiar nu-ĭ vor fi periculoase și dăunătoare.

Afară de aceasta, sporul veniturilor probează pentru noĭ, în împrejurările de față, *o perdere netă pentru țara noastră.*

Timpul pretinde că acest spor se datorește buneĭ gestiunĭ financiare a guvernuluĭ.

Buna gestiune financiară a guvernuluĭ conservator se potrivește aicea caz nuca în perete, cel mult se poate spune că perceptoriĭ aŭ fost foarte aprigĭ incasatorĭ, iar contribuabiliĭ foarte darnicĭ și risipitorĭ, dar atîta tot.

A conchide însă din aicea că țara merge bine și bogățiile sporesc, tocmaĭ cînd ne luptăm cu o criză economică din cele maĭ grele, este a nu-șĭ da seamă de loc de starea economică și financiară în care ne aflăm și a judeca lucrurile cu o superficialitate ne maĭ pomenită.

Exportul nostru e redus la minimum, producția vinuluĭ a căzut anul acesta cu 70 la sută, și totuși veniturile sporesc!

Cum se explică acest curios paradox economic?

Foarte ușor. Clasele noastre bogate, care nu produc absolut nimic dar care absorb aproape toată bogăția produsă de munca țăranuluĭ nostru, neposedînd nicĭ cultura și nicĭ spiritul de economie a burgheziei din occident, neavînd cu ce-șĭ ocupa zilele lungĭ de trîndăvie, se dedaŭ la un lux nebun.

Comerțul nostru de import și export ne dorește faptul următor, unic poate în lume:

Exportăm *numaĭ* resultatul munceĭ țăranilor; bogătașiĭ noștri n'aŭ dotat țara cu nicĭ un izvor noŭ de bogății, afară de izvorul veșnic același, al agricultureĭ, care nu depinde de eĭ, nicĭ direct, nicĭ indirect; singură numaĭ țărănimea pune în evidență rodnicia pămîntuluĭ țăreĭ.

In schimb însă, maĭ mult din jumĕtatea articolelor importate, servesc pentru satisfacerea trebuințelor a cel mult o sută de miĭ de trîntorĭ îmbuĭbațĭ și inutilĭ.

Bietul țăran, nu primește în schimbul sutelor de milioane pe care le furnisează exportuluĭ nostru, nicĭ măcar a zecea parte din bogățiile importate.

Clasele noastre bogate nu-șĭ daŭ de loc seamă de prăpastia în care tîrăsc țara prin cheltuielile lor nebunești și prin secătuirea barbară a tuturor mijloacelor noastre de producție.

Nu maĭ avem o palmă de pămînt de rezervă, toată suprafața țăreĭ e cultivată și istovită, proprietariĭ nu se gîndesc un singur moment să redea pămîntuluĭ o parte din forțele perdute prin cultura noastră intensivă, cĭ aruncă peste frontieră pînea viitoarelor generațiĭ, care se vor naște sărace pe un pămînt sărac și secătuit.

Pădurile se distrug pe un cap, viile pier de filoxeră, iar sumedeniele de banĭ strînse de exploatatorĭ n'aŭ dat naștere nicĭ unuĭ noŭ isvor de producție care să'l înlocuiască pe cel perdut, cum se face în alte țărĭ. Baniĭ aceștia aŭ călătorit peste graniță în schimbul juvaerurilor, trăsurilor de lux, al cailor scumpĭ care orbesc pe străiniĭ ce ne vizitează și-ĭ fac să creadă că sîntem o țară bogată.

Maĭ mult de cît atîta. Elita noastră socială, nu s'a mulțumit numaĭ cu mistuirea veniturilor în mod inutil și dăunător țăreĭ, dar pofta eĭ nebună de lux și destrăbălare a împins'o până la estrem, până la marginele falimentuluĭ.

O mare parte din mariĭ noștri proprietarĭ și-aŭ amanetat proprietățile pe la băncĭ și credite, fără speranța de-a le putea vre-o dată rescumpăra. Știm că o mare parte din capitalurile care aŭ fost înghițite de proprietariĭ în ipotecĭ colosale, sînt capitalurĭ străine, în special germane.

După ce străiniĭ ne-aŭ înghițit toate veniturile, staŭ gata să ne înghită și fondul.

Și nicĭ în momentele critice în care ne aflăm actualmente, progresul ameților al luxuluĭ și risipeĭ nu contenește. Burghezia noastră a găsit mijlocul să-șĭ mărească consumația chiar în timp de criză.

Țara care muncește sufere, iar *țara* care consumă svîrle baniĭ cu chiuita peste graniță, mărind ast-fel în mod fals veniturile noastre budgetare.

Burghezia occidentuluĭ, care a adus la starea de proletarĭ zecĭ de milioane de muncitorĭ prin lăcomia eĭ, are totuși meritul și scuza că a creat o sumă de izvoare de bogățiĭ, o imensă industrie, fond de rezervă și de rezistență ale țărilor din occident pe timp de crize.

Burghezia noastră, după ce a redus pe țăran la sapă de lemn, după ce a secătuit toată puterea de producție a pămîntuluĭ nostru, după ce a distrus pădurile, nu ne-a dat în schimb de cît caĭ și trăsurĭ, polițe de plată către capitaliștiĭ streinĭ, o generație de țăranĭ bolnavĭ de pelagră și istovițĭ de muncă, și o generație de trîntorĭ lacomĭ și imbecilĭ— demniĭ eĭ fiĭ!

Bucure-se cine poate și cine vrea de sporurile *anormale* ale veniturilor noastre bugetare, noĭ însă ne întristăm vĕzînd cum se risipesc bogățiele țăreĭ aceștia fără a se pune nimic în loc și ne îngrozim cînd ne gîndim la scăderea apropiată a veniturilor țăreĭ, care nu va întîrzia a se produce.

Falimentul bate la ușă. Ursul joacă prin vecinĭ. Astăzĭ Grecia, mîine Italia, poimîine noĭ, vom plăti scump ușurința cu care am încredințat viitorul țăreĭ în mîna celor ce ne guvernă și ne duc în prăpastie.

Index.

Fotografiĭ cazone

DON GENERAL ANGHELESCU GH.

A'nvățat în școala militară, de unde a eșit al șaselea la clasificație.

E mititel ca un volintir care vine de la cafea cu lapte. Dar e violent foc: cum e ardeiul mic și roșu.

Liberal-național înfocat, don general Anghelescu Gheorghe a fost ministru de războiŭ, — vaĭ! numaĭ șase lunĭ, — la 1882.

A făcut multă vreme garnizonă în Brăila, unde nu putea suferi pe grecĭ. Orĭ de cîte orĭ era nevoe, trimitea cîte unul la poliție.

In armată se bucură de reputația unuĭ om sever, dar drept. Comandă corpul I de armată și are reședința în Craiova de nu știŭ cîtă vreme.

In relațiĭ particulare e foarte plăcut și foarte amabil.

Melitărie cu Dumnealuĭ n'am făcut și nu știŭ cum o fi. Superioriĭ militarĭ sînt ca tablourile impresioniste: de departe sînt admirabile, dar de aproape li se vede văpseaoa.

Eŭ zugrăvesc pe don general Anghelescu de departe. Cum o fi de aproape nu știŭ, — dar știŭ că sînt ofițerĭ cărora, de departe ca și de aproape.., *li se vede văpseaoa.*

Un răcan.

SATIRA ZILEI

Convorbirĭ triste

Redacția *Adevĕruluĭ* s'a mutat peste drum de unde era.

Să vă spun drept, Rigolo n'a cunoscut nicĭ odată durerile mutatuluĭ, precum Fecioara de la Orleans nu le-a cunoscut pe ale facereĭ. In viața luĭ, Rigolo n'a avut alt bagaj de cît vre-o cîte-va cărțĭ de literatură și de soțializm, un serviciŭ foarte complect pentru ceaiŭ, duzinĭ de sticle cu parfum și... lucrurĭ pe care pudoarea-mĭ virginală mă oprește să le descriŭ.

Așa fiind, pentru mine chestia mutatuluĭ a fost ceva noŭ. Eram zgrebulițĭ, ședeam cu pardesiurile pe noĭ, — ceĭ carĭ posedăm asemenea accesoriĭ croitorești, — Traian Demetrescu se făcuse cît mine și eŭ, vaĭ! eŭ, cît jumĕtate din mine.

Aci, cînd am venit de dimineață la redacție, am găsit odaia caldă, redactoriĭ desmorțițĭ, figurile tuturor vesele.

Nicĭ un nour nu ne turbură fruntea. Sîntem căzuțĭ în lirism. Un editor din aceia carĭ fac cură de sudoarea poporuluĭ, — cum fac alțiĭ de Cascara-Midy, — a venit să-mĭ propue o afacere: un volum de nuvele umoristice. Am refuzat cu indignare propunerea, și ĭ-am rĕspuns palid și gînditor, melancolic și mortăcĭunos:

— O, bunul meŭ Sylock, eŭ nu voiŭ scrie de cît nuvele triste!

Așa e cînd e cald în casă!

Un singur lucru ne turbură din cînd în cînd: redacția noastră s'a mutat peste drum de vechiul local, acolo unde era pîn'acum societatea de asigurare *Unirea.* Eĭ bine, din cînd în cînd ușa se deschide și apare cîte un tip:

— Mă rog, Domnule am venit să plătesc...

— Abonamentul? întreabă administratorul nostru. Și dă fuga la cassă.

Noul venit, care are ceafa groasă, obrajiĭ roșiĭ, burta balonoasă și verde, mustățile pe oală, și care miroase a arendaș cu o mică nuanță de proprietar, se uită buimăcit, apoĭ șoptește:

— Va să zică, nu maĭ e aicĭ *Unirea...*

Și pleacă.

Vedețĭ, defilarea asta de burțĭ asigurate dezolează pe bietul Rigolo, care în toată viața luĭ n'a avut nicĭ o asigurare, — afară de asigurarea că trebue să muncească toată zioa ca să-și capete chenzina.

O, Doamne al celor fără rost, ajută-mĭ să am și eŭ nevoie de societatea *Unirea!* Sigur că atuncĭ am să mĕ ramolesc și am să mĕ gugușțific ca cetățeanul de adineaurĭ, — dar e maĭ bine să fiĭ adăpostit.

Barem pielea de mi-așĭ asigura-o în potriva grindineĭ acelora pe carĭ îĭ torn la *Fotografiile cazone.*

Rigolo.

Coloniĭ germanĭ din Dobrogea

Timpul face iar niște mărturisirĭ prețioase. Spre a sfărîma afirmațiunile uneĭ gazete nemțești care spusese că nemțiĭ din Dobrogea sînt rĕŭ tratațĭ de administrație, iată ce respunde:

Este o infamie a spune că coloniĭ germanĭ din Dobrogea sînt asuprițĭ și tratațĭ ca niște iloțĭ, că nu pot dobîndi pămînt și că e o nenorocire pentru eĭ a emigra în Dobrogea.

Tocmaĭ contrariul e adevĕrat.

Satele germane din Dobrogea pot servi de model și situația coloniilor germanĭ din Dobrogea e așa de prosperă, în cît eĭ înșișĭ scriŭ rudelor și amicilor lor din Rusia să-șĭ vîndă tot ce aŭ în această țară și să emigreze în Dobrogea.

Aceștĭ domnĭ (bărbațĭ luminațĭ, membrĭ marcanțĭ aĭ colonieĭ evangeliste din București) s'aŭ întreținut pe larg cu locuitoriĭ din numitele sate, aŭ *admirat comoditatea și frumusețea instalațiunilor, care diferă așa de mult de ale* Turcilor și Tatarilor și chiar de ale Românilor din Dobrogea, și aŭ aflat chiar din gura colonilor germanĭ că eĭ *aŭ venit acum treĭ anĭ aproape fără nimic* și că acum toțĭ sînt gazde bune, cu case încăpătoare și frumoase, cu *șurĭ și grajdurĭ bine garnisite cu bucate și cu vite,* cu pămînt îndestulător, *mulțămiți de noua lor patrie* și bine-cuvîntînd cerul că aŭ scăpat de oblăduirea rusească.

Noĭ am spus'o de mult; acum e rîndul unuĭ ziar oficios să mărturisească și el că starea colonilor nemțĭ din Dobrogea e mult maĭ bună de cît a Românilor.

AMENINȚARI

Ziarele guvernuluĭ ne aduc știrea că la ministerul de interne «se elaborează» o *importantă reformă*: acea a legeĭ asupra primarilor comunelor *rurale.*

In același timp aflăm că se pregătește și legea polițieĭ din comunele urbane și rurale. Toate aceste proiecte — vor fi maĭ multe — se vor depune pe biuroul Corpurilor legiuitoare imediat după deschiderea sesiuneĭ.

Aceste știrĭ, noĭ le considerăm ca niște amenințărĭ serioase pe care guvernul conservator nu-ĭ face chiar din senin.

Intr'adevĕr, după promulgarea «binefăcĕtoareĭ» legĭ a jandarmerieĭ rurale, ar fi fost maĭ drept ca părintescul nostru guvern să aibă încrederea de a aștepta rezultatele eĭ. Slavă Domnuluĭ! atîtea și atîtea articole și aliniate, pe care le am vĕzut trecînd prin Cameră și Senat ca făina prin moară, eraŭ destule garanțiĭ că mojiciĭ de prin sate vor fi pe vecie păzițĭ de contactul ideilor periculoase de dreptate și libertate.

Drept era să se bucure săteniĭ măcar de atîta încredere în ochiĭ guvernuluĭ.

Dar, tot pățitul e priceput. Conservatoriĭ aŭ maĭ cercat odată marea cu degetul și aŭ văzut că le-a trebuit 12 anĭ până să izbutească să fie adușĭ la putere, de Rege!

O nouă încercare ar însemna să arunce pe copiĭ lor într'o opoziție de 24 anĭ — fără a ști dacă după acest timp țara n'ar fi decis de schimbată pentru a se lipsi de serviciile lor.

De aceia, avînd în vedere că nu maĭ aŭ de cît doĭ anĭ până la viitoarele alegerĭ generale — maĭ mult sau maĭ puțin constituționale — eĭ se pregătesc și iaŭ toate mĕsurile care le-ar putea asigura maĭ bine și pe maĭ mult timp «increderea țăreĭ».

Și pentru această încredere, numaĭ eĭ știŭ cîtă nevoie aŭ de legea jandarmerieĭ, de legea asupra primarilor comunelor rurale și a polițieĭ comunelor urbane și rurale.

Erorile judiciare

Acum vre-o două sĕptămînĭ, dacă nu ne înșelăm, un ziar din T.-Severin a vorbit pe larg despre o eroare judiciară. Un om a fost condamnat la munca silnică pe viață, pentru că ar fi omorît pe o amantă a sa din Vîrciorova. Se știa însă bine că acea femee maĭ avea un amant, pe un sergent-major oare-care.

Nevinovatul a îndurat închisoarea vr'o opt anĭ, și-a pierdut tot viitorul, a fost înmormîntat de viŭ, într'un cuvînt.

După acești opt anĭ, se întîmplă că cel de-al doilea amant al ucisei, sergentul-major, moare și face, pe patul de moarte, mărturisirĭ complecte, arătînd că condamnatul era cu totul strein de crimă, iar ucigașul nu era altul de cît el însușĭ. Toate aceste mărturisirĭ aŭ fost apoĭ controlate și întărite prin cercetărĭ ulterioare.

După opt anĭ de închisoare, nevinovatul a fost redat societățeĭ, liber să trăiască cinstit—dacă de acum înainte îĭ va maĭ fi cu putință.

Eĭ bine, e drept, e uman oare ca niște nevinovațĭ să plătească ast-fel pentru păcatele unor nemernicĭ? Nu s'ar putea ca judecătoriĭ noștri să fie mult maĭ cu băgare de seamă cînd e vorba de a hotărî de viața cuiva?

De sigur că magistrațiĭ carĭ aŭ arătat atîta ușurință saŭ nepricepere, regretă ceĭ dintîĭ greșala lor. Dar nicĭ aceasta, nicĭ toate reparațiile din lume, chiar cele maĭ puțin probabile, nu vor putea acoperi nenorocirile, durerea vecinică pe care aŭ intipărit-o anĭĭ de ocnă, în sufletul victimeĭ și a familieĭ sale.

Prin urmare, Domnilor judecătorĭ, țineți-vă de vechile precepte și lăsațĭ maĭ bine să scape zece vinovațĭ, de cît să condamnațĭ un nevinovat.

Cerber.

TELEGRAME

BARCELONA, 28 Octombre. — După informațiunile oficiale, sînt 22 morțĭ și 40 rănițĭ victime ale explozieĭ de la teatru.

S'aŭ maĭ arestat încă 7 anarhiștĭ. — S'aŭ găsit alte două bombe neatinse.

SANTANDER, 28 Octombre. — S'a găsit în fundul corăbieĭ «Nachicao» încă 40 lăzĭ întregĭ cu dinamită. Autoritățile aŭ voit să le scoată, însă populațiunea, îngrozită n'a lăsat. Din causa aceasta s'a produs o învălmășală; sînt maĭ mulțĭ rănițĭ.

MADRID, 28 Octombre. — Rĕscoala din Cuba s'a sfîrșit.

SOFIA, 28 Octombre. — De zece zile încoace nu s'a maĭ semnalat nicĭ un caz de holeră în cele două localitățĭ unde se ivise epidemia. VechiĭI bolnavĭ însănătoșindu-se, boala este considerată ca stinsă.

O RECTIFICARE

Prințul Gh. Bibescu a adresat directoruluĭ ziaruluĭ *L'Indépendance Roumaine*, următoarea scrisoare, pe care o reproducem pentru ca cititoriĭ noștri să vadă cum se falsifică istoria noastră numaĭ pentru a linguși pe Strĕinul de pe Tron:

Scumpul meŭ Director,

Iți adresez aceste cîte-va cuvinte ca rĕspuns la un paragraf din istoria contimporană, — rătăcit în *Notes sur la vie du Roi Charles de Roumaine,* — pe care l'am citit în N-rul D-voastră de Mercurĭ 13/25 Octombre 1893. Vĕ cer pentru rĕspunsul meŭ ospitalitate în numĕrul viitor al organuluĭ de publicitate ce dirigeațĭ și vĕ mulțumesc dinainte pentru acordarea eĭ. O strîngere de mînă cordială, scumpul meŭ director.

George Bibescu.

..... *Ceĭ din urmă hospodarĭ* **înscăunațĭ,** — zice în paragraful pe care-l citez, — *nu lucrară de loc alt-fel de cît ceĭ maĭ nesuferițĭ principĭ fanariotĭ trimișĭ din Constantinopol. Eĭ urmăreaŭ cu aceiașĭ ură ca și dînșiĭ, deșteptarea spirituluĭ național și năbușeaŭ prin forța brutală toate încercările de regenerare ale unuĭ popor călcat în picioare; închideaŭ școalele romînești și goneaŭ pe profesorĭ saŭ pe aceĭ carĭ displăcuseră numaĭ ocîrmuitorilor din Bucureștĭ și Iașĭ, care nu maĭ eraŭ de cît niște prefecțĭ aĭ Rusieĭ.*

Intîmplîndu-se revoluțiunea din 1848... hospodarul Munteniei, principele Bibescu fu depus, un guvernămînt provizoriŭ la București, decretă .... desființarea robieĭ ... etc.

Acest rezumat e făcut din partea autoruluĭ din ignoranță saŭ din rea-credință: prefer să cred că din ignoranță. In tot cazul, această ignoranță i-ar fi fost de iertat acum cîte-va lunĭ, cînd nu avea drept călăuză de cît povestirile unuĭ Elias Regnault, ale unuĭ Billecoq, ale unuĭ Ubicini, Chainoi, Heliade Rădulescu, — povestirĭ în care de aproape o jumĕtate de veac calomnia sapă fără nicĭ o greutate, — această ignoranță devine însă culpabilă în urma publicațiuneĭ ce am făcut de curînd a corespondențeĭ diplomatice și particulare a principeluĭ Bibescu, și de la apariținnea, — puțin în urmă a voluminuluĭ al VI-lea din opera însemnată asupra istorieĭ Romînilor de D. Xenopol, membru al Academieĭ romîne. Documentele aduse în aceste două scrierĭ sînt de ajuns pentru a infiera calomnia.

N'am nicĭ timpul nicĭ dorința de a învĕța pe D. corespondent al *Independențeĭ Romîne* istoria Domnieĭ *celor din urmă principĭ romînĭ*;—mĕ mărginesc a'l trimite pentru studierea aceea ce numește *faptele lor cele maĭ detestabile, ura lor contra deșteptăriĭ spirituluĭ național romîn, întrebuințarea forțeĭ brutale spre a năbuși încercările de regenerare ale unuĭ popor călcat în picioare,* rolul lor de *prefecțĭ* aĭ *Rusieĭ* și alte fleacurĭ de acest soiŭ, la scrierile pe care le-am numit și maĭ cu seamă la a D-luĭ Xenopol, singurul romîn care șĭ-a dat până acum silința de a studia corespondența principeluĭ Bibescu, actele D-sale, și de a vorbi de ele în parțial și cu un simțimînt conștiincios de mîndrie națională. Autorul «Notelor» va vedea acolo cum aŭ domnit *ultimiĭ noștri principĭ* și spre a vorbi numaĭ de Bibescu, cum acesta din urmă Și-a iubit patria și a slujit-o. El va înțelege atuncĭ această frasă a D-luĭ Xenopol relativă la corespondența acestuĭ principe:

Scrisorile către Nesselrode dovedesc până la ce punct Bibescu îșĭ iubea țara.

O să maĭ afle că *actele cele maĭ detestabile*, actele de *ură*, se numesc sub Domnia Alesuluĭ de la 1842; — Desființarea robieĭ (legile din 1843 și 1847);— Tractate de comerț; — Naturalizarea acordată Moldovenilor în urma uneĭ simple cererĭ (act făcut pentru a apropia pe Romîniĭ de pe ambele laturĭ ale Milcovuluĭ); — Unirea vămilor Moldoveĭ și Munteniei, act care pregătește unirea definitivă a celor două țărĭ surorĭ și în urma căreia acestea iaŭ denumirea de Principatele-Unite;—Lege asupra regimuluĭ dotal;—Decret pentru construirea teatruluĭ din Busureștĭ, *destinat* zice decretul semnat Bibescu, *nu numaĭ ca să fie o lucrare folositoare pentru această Capitală, dar încă pentru toată națiunea romînească, prin influența salutarie ce va avea asupra moravurilor, prin progresul la care va îmboldi limba națională și avîntul pe care îl va da literaturiĭ romîne*;—Lege pentru uscarea bălților din Cișmegiŭ și creearea uneĭ grădinĭ publice în centrul Capitaleĭ, în interesul sănătățeĭ orașuluĭ; — Lege asupra organizațiuneĭ casieriilor comunale;—Decret prin care se pronunță nulitatea Epitropieĭ așa zise a sf. mormînt;—Instalarea fîntînilor la Bucureștĭ, această lucrare frumoasă care a rĕmas până astă-zĭ; —Executarea de podurĭ și șosele în toată întinderea Principatuluĭ, (între altele: podul peste Olt, șoseaua Brașovuluĭ); — Legĭ în favoarea țăranilor; 3 și 5 Aprilie 1843, 28 Iunie 1845, 23 Maiŭ 1847; — Impotrivirea (în contra) Rusieĭ în afacerea locurilor-sfinte; și amenințarea de a abdica spre a păzi neatinse drepturile Statuluĭ; — Lege asupra reorganizăreĭ Instrucțiuneĭ publice; — Reformele financiare, judiciare, ale administrațiuneĭ spitalelor;—Crearea uneĭ școale militare la Bucureștĭ;—Imbunătățirea salinelor; Infrumusețarea orașelor Bucureștĭ, Craiova, T.-Severin, Brăila; — fără a maĭ vorbi de proiectul relativ la impozitul general și de alte marĭ reforme.

Iată acele *măsurĭ detestabile* care fac pe D. Xenopol să scrie următoarele rîndurĭ: *După toate aceste măsurĭ destinate a ridica starea Munteniei, nu se poate tăgădui luĭ Bibescu, pe de o parte dorința de a face bine țăreĭ sale, pe de altă parte o destoinicie rară în tratarea afacerilor administrative saŭ diplomatice. Dacă ne-am aduce aminte de mijloacele neînsemnate de care dispunea Bibescu, n'am ezita să recunoaștem că acest principe a fost unul din agențiĭ ceĭ maĭ puternicĭ aĭ progresuluĭ Romînieĭ.*

D. corespondent al *Independențeĭ Romîne*, va maĭ afla că Bibescu n'a fost un principe *înscăunat*, ci cel d'întîiŭ principe *ales* de națiune și pe viață, creînd prin urmare o adevĕrată suveranitate; că n'a fost depus de revoluțiunea, de la 1848 care s'a făcut cu strigătele de: *Trăiască Bibescu, Ttrăiască Constituția*, dar că a abdicat de bună voia sa, nevrînd să se facă părtaș, al anarchieĭ de care se temea, al invasiuneĭ pe care o prevĕzuse.

Nu voiŭ insista asupra desființăriĭ robieĭ, act care emană de la Bibescu singur, — o dovedesc, cu legile în mînă, în volumul pe care îl voiŭ scoate în curînd la lumină,— care ar ajunge pentru gloria Prințuluĭ și pe care s'aŭ încercat uniĭ să-ĭ o răpească. Voiŭ zice, numaĭ, că articolul programuluĭ de la 1848 anunțat sub această formă generală *desființarea robieĭ*, nu e o lege, ci o mĕsură destinată să termine executarea legiĭ luĭ Bibescu, deja în aplicație de la 1843, și privind numaĭ rĕscumpărarea țiganilor aparținînd particularilor, pe cîtă vreme țiganiĭ robĭ aĭ Statuluĭ, ca și aceia aĭ Mitropolieĭ, aĭ Monăstirilor schiturilor, bisericilor și așezămintelor publicc fuseseră liberațĭ prin legile de la 22 Martie 1843 și 11 Februarie 1847.

— Dacă Prințul Bibescu a crezut de nevoie să nu desrobească de cît treptat această din urmă categorie de Țiganĭ,— *în curs de zece anĭ*, zicea el adunăriĭ, fericit și mîndru de țara sa pentru opera deja săvîrșită, *pămîntul romînesc va număra numaĭ oamenĭ liberĭ* — era să *nu căşuneze visterieĭ încurcăturĭ marí, și societățiĭ primejdia de care ar fi fost amenințată dacă o clasă de oamenĭ ar fi fost, de-odată, scoasă din condițiunea eĭ de maĭ înainte*. Guvernul de la 1848 n'a ținut seamă de aceste considerațiĭ; a pretins ca legea luĭ Bibescu să devie un fapt împlinit dintr'o zi într'alta — Se știe ce urmărĭ a avut aceaste măsurĭ, care s'ar putea numi *legea de despăgubire imediată* pentru proprietariĭ de Țiganĭ, fără a avea mijloacele de-a îĭ despăgubi.

Intr'un cuvînt: rîndurile scrise de autorul *Notelor*, asupra ultimilor principĭ aĭ noștri, este o insultă făcută adevĕruluĭ, istorieĭ și națiuniĭ romîneștĭ; căcĭ binele pe care un Principe îl face Țĕriĭ sale, rĕmîne patrimoniul națiuniĭ; el îmbogățește analele sale; îĭ constitue o moștenire pe care nimenĭ nu e în drept să i-o răpească.

Nădejdea mea este că corespondentul *Independențeĭ romîne*, al căruĭ nume mi-l cunosc, nu e Romîn.

George Bibescu.

Programul D-luĭ Dupuy

Cabinetul francez s'a decis a nu aștepta cu exprimarea asupra politiceĭ sale până cînd va fi interpelat, ci se va prezenta singur înaintea noueĭ Camere cu o declarațiune de program. Această deciziune s'a luat după însășĭ inițiativa ministruluĭ-președinte.

După cum se comunică, D. Dupuy s'ar fi exprimat cam ast-fel în această privință:

«Nu doresc să-mĭ desvolt programul de guvernămînt într'un discurs — rĕspuns la o interpelare. Căcĭ după cum experiența învață, publicul nu citește din asemenea discursurĭ de cît numaĭ întreruperile. Publiculuĭ i-se întîmplă în acest caz ceea-ce i-se întîmplă și unuĭ călător cînd merge cu trenul noaptea, din tot drumul nu vede de cît bufeturile iluminate».

După cum spune o notă a D-luĭ Dupuy, comunicată ziarelor celor marĭ din Paris, declarațiunea de program va conține două părțĭ.

Partea întîiŭ va coprinde o privire retrospectivă asupra timpuluĭ cînd Parlamentul era închis (alegerile, serbările franco-ruse, conflictul franco-siamez, masacrul de la Aigues Mortes și maĭ cu seamă grevele); partea a doua va coprinde programul propriŭ zis, care la rîndul sĕu se va diviza în două părțĭ. Partea întîiŭ a programuluĭ propriŭ zis va coprinde proiectele de legĭ care trebuesc desbătute și această listă de proiecte se compune iar din treĭ categoriĭ. Categoria întîiŭ va coprinde toate acele proiecte care aŭ fost deja depuse în Cameră însă aŭ rĕmas nerezolvate din pricina sfîrșituluĭ perioadeĭ legislative. A doua categorie coprinde proiectele de legĭ trecute deja prin Cameră, nu însă și prin Senat. A treia categorie în sfîrșit coprinde proiecte de legĭ cu totul nouĭ și între care citĕm conversiunea renteĭ de $4^1/_2$% și concluziunile conferințeĭ monetare, ect.

A doua parte principală a programuluĭ va coprinde partea așa zisă «eliminativă», adică acele proiecte de legĭ care dacă vor fi propuse de către Parlament, nu vor avea aprobarea cabinetuluĭ. D. Dupuy e hotărît a respinge o revizuire a Constituțieĭ, separarea Biisericeĭ de Stat, o reformă a legeĭ electorale (reintroducerea scrutinuluĭ pe liste), o reformă a legislațiuneĭ minere (socialiștiĭ cer exproprierea marilor companiĭ și exploatarea minelor de către Stat) și în fine, «orĭ și ce reformă a impozitelor care n'ar corespunde principiilor revoluțiuneĭ franceze».

Acest din urmă punct e prea laconic și vag, el însemnează însă o respingere a proiectuluĭ de imposit pe venit, proiect din pricina căruia cabinetul se află divizat. Intr'adevĕr această reformă e menită a juca un mare rol în cea ce privește situația ministeruluĭ. Radicalul ministru de finanțe, D. Peytral este un aderent al impozituluĭ pe venit și de această împrejurare vor să se servească aceĭ care doresc o eliminare a elementelor radicale din minister.

Se poate ca în privința acestuĭ proiect de reformă D. Dupuy să ajungă la o înțelegere cu D. Peytral, adică acest din urmă să renunțe, se poate însă și nu. O aluziune foarte nemerită a făcut'o zilele acestea în culoarele camereĭ franceze, privitoare la situația cabinetuluĭ, un deputat: «Un cabinet poate să consiste din miniștri de concentrațiune cît o vrea, într'un singur punct toțĭ miniștri sînt omogenĭ în tot-d'a-una: *în dorința de a remînea miniștri*».

Această aluzie se potrivește pare-mi-se de minune și la situația cabinetuluĭ Catargiu-Carp.

X. X.

CONVORBIRI INTIME

Un noŭ proiect de lege

Douĭ studențĭ bacalaureațĭ mĕ întîlnesc aseară, pe stradă. Păreaŭ a fi neliniștițĭ; dar îmĭ ziceam: iată douĭ înțelepțĭ carĭ aŭ știut să-șĭ asigure o formalitate cu care se triumfă în viață; aŭ două-zecĭ și unu de anĭ, și aleargă, de sigur, după romane.... realiste.

Mĕ înșelasem.

Ișĭ descopăr capul și mĕ opresc în loc, cu obicĭnuitele cererĭ de scuze.

Eram surprins: nu cum-va mĕ luaŭ drept un personagiŭ marcant, care poate să ofere slujbe saŭ decorațiĭ?

Din potrivă, biețiĭ tinerĭ știaŭ cu cine aŭ de a face, și pe nesimțite, încep a mĕ face atent asupra uneĭ convorbirĭ, pe care voiesc să v'o reproduc în rîndurile următoare.

Unul din eĭ începe:

— Domnule, — vĕ asigur că aceștĭ tinerĭ sînt foarte ceremonioșĭ, — o lege îngrozitoare ne amenință!

Increțesc fruntea în semn de uimire: aicĭ e locul să vĕ mărturisesc că sînt foarte puțin familiarizat cu politica.

— Ca toată lumea, cred, că știĭ și D-ta că astăzĭ un bacalaureat face numaĭ șase lunĭ în armată, după care dă un examen pentru a căpăta gradul de ofițer în rezervă; dacă nu reușește la primul examen, dă un altul după nouĕ lunĭ; dacă nu reușește nicĭ la acesta, se liberează după un an cu gradul de sergent.

E adevĕrat că știam aceasta din auzite. Dar așteptam să aflu maĭ mult.

— Actualul ministru de rezbel va prezenta în sesiunea viitoare a parlamentuluĭ un noŭ proect de lege, în care se va prevede că dacă un bacalaureat nu va reuși la primele douĕ examene, va trebui să facă un stagiŭ de treĭ anĭ.

Imĭ amintiĭ îndată că acest proect de lege se publicase în *Monitorul oficial*, și că asupra luĭ un ziar oficios scrisese un articol, unde se făcea o apreciere în bine.

Tînĕrul începe să argumenteze:

— D-ta nu vezĭ în acest proect de lege un adevărat pericol pentru bacalaureațĭ?...

Păstraĭ o tăcere naivă.

— Dar, Domnule, aproape toțĭ bacalaureațiĭ sufăr în armată o adevĕrată persecuție. De la ironiile grosolane ale sergentuluĭ major până la ordinele absurde ale unuĭ *Moș Teacă*, orĭ-ce soldat bacalaureat este un obiect de batjocură.

— Eĭ bine?

—Eĭ bine, e lesne de înțeles, că odată acea lege pusă în vigoare, bacalaureațiĭ vor fi doborîțĭ la examen într'un mod sistematic; ast-fel că, cu rare excepțiunĭ, toțĭ vor face treĭ anĭ de armată.

Inteleseĭ totul. Numeroase reflecțiĭ îmĭ născură în minte! In vreme ce democrația caută a face din acest serviciŭ obligator al armateĭ, o datorie ușoară și omenească, un creer de ministru caută a'ĭ da un caracter demn de timpurile trecute.

Aceasta nu trebue să ne lase nepăsătorĭ. Toțĭ carĭ vĕd înainte și departe trebue a-șĭ împreuna forțele pentru a se împotrivi acelora carĭ vor să ne aducă înapoĭ, saŭ să ne întîrzieze pe drumul progresuluĭ.

Tradem.

INFORMATIUNI

Lectoriĭ noștri vor găsi tot-d'a-una pe pagina a treia Bursa cerealelor din Brăila *și la pagina a patra* bursa din Bucureștĭ *precum și* plecarea și sosirea trenurilor din și în Bucureștĭ.

Incunoștiințăm persoanele ce ar bine-voi să contribue pentru formarea fonduluĭ din care să se achite amenzile la care sunt condamnațĭ frațiĭ noștri de peste munțĭ, că pot subscrie cu sumele ce vor voi la redacția ziaruluĭ nostru în toate zilele de lucru de la orele 8 până la 12 a. m. și de la 2 până la 7 p. m.

LISTA DE SUBSCRIPȚIE

Pentru acoperirea amenzilor la care aŭ fost și vor maĭ fi condamnațĭ luptătorii Românĭ de peste munțĭ.

Suma din urmă . . . . . . Leĭ 432.—

Intrebăm pe faimosul și cunoscutul Ghenadie, Mitropolitul luĭ Take-Schwalb, de ce n'a plătit nicĭ până acuma pe coriștiĭ carĭ aŭ cîntat la botezul *Fericituluĭ Eveniment*?

O parte din artiștĭ aŭ întrebat deja pe D. Wachmann cînd se va hotărî Regele să-șĭ amintească de dînșiĭ?

Poate să fi uitat Regele să numere baniĭ, lucrul nu e de mirare, dar se poate că și Ghenadie să-șĭ distoarcă o parte din suma dată luĭ Take-Scwalb.

Cum rĕmîn însă coriștiĭ? Cine-ĭ va plăti?

Cînd se va pune capăt releĭ voințe și puținuluĭ interes ce-l pun consilieriĭ noștri comunalĭ spre îndeplinirea mandatuluĭ lor?

Demisia D-luĭ Serafim s'a primit, consiliul comunal se descomplectează necontenit, iar ceĭ rămașĭ nu rĕspund nicĭ odată convocărilor ce li se fac.

Afacerile orașuluĭ suferă din pricina acesteĭ stărĭ de lucrurĭ și trebue să i-se pue capăt fără întîrziere.

O rebeliune a avut loc în ajunul de Sf. Dumitru în comuna Laza (Vasluiŭ). Un numĕr de vr'o 80 de locuitorĭ, întărîtațĭ în contra taxelor comunale, s'aŭ năpustit asupra primărieĭ, aŭ smuls demisiunea primaruluĭ și a consilierilor, amenințîndu-ĭ cu moarte.

D. procoror Ghica, însoțit de D. Ghidionescu și de sub-prefectulloc al, a procedat imediat la arestarea instigatorilor și instantaneŭ mișcarea s'a calmat.

Foarte bine, dar noĭ credem că s'ar fi calmat revolta tot așa de bine dacă în loc de arestărĭ, se făceaŭ cercetărĭ asupra nemulțumirilor țĕranilor și dacă autoritățile i-ar fi asigurat că li-se va face dreptatea cuvenită.

Dar cine-șĭ bate capul cu niște mojcĭ, carĭ aŭ toate datoriele, dar nicĭ un drept cetățenesc!

Trupa de operete de la Teatrul liric pleacă astăzĭ la Iașĭ pentru a da cîte-va reprezentațiĭ și se va întoarce apoĭ din noŭ în capitală.

Mitropolitul Primat Ghenadie a luat cazanul de botez de la Domnița Bălașa și l'a dus la Sinaia pentru a boteza pe Carol cel mic.

In urmă cazanul a fost dăruit *Fericituluĭ Eveniment*. Pentru ce? Ca să se maĭ boteze din cînd în cînd.... cu apă fiartă, probabil.

In definitiv asta-ĭ treaba Sfințieĭ Sale, numaĭ il vom întreba pentru ce a înlocuit acest cazan frumos și scump cu un altul urît și prost?

Se vorbește că D-niĭ Brote și Aureliŭ Popp aŭ de gînd să cumpere *Romînul* și să-l transforme în organ special al revendicărilor naționale.

Aseară trebuia să se dea la Teatrul Național, a doua și ultima reprezentație a pieseĭ *Hanul Konaki*, de D. Panait Macri.

D-na Aristița Romanescu, fiind indispusă la timpul cuvenit, spectacolul a fost schimbat și ast-fel prima reprezentație a *Hanuluĭ Konaki* va fi și ultima.

Direcția generală a telegrafelor și postelor face cunoscut că în ziua de 7 Decembre se va ține licitație la prefectura jud. Botoșanĭ și la sub-prefectura din Hîrlăŭ pentru darea în antrepriză a transportuluĭ expedițieĭ și de călătorĭ de la Hîrlăŭ la T.-Frumos și vice-versa.

Monitorul Oficial cu data de azĭ publică *tabloul de loturile marĭ scoase în vînzare pentru ziua de 16 Ianuarie 1894* și *regulamentul pentru concedarea apeĭ filtrată în orașul Brăila.*

Ministerul de interne a dat autorizație comuneĭ Bucureștĭ să cumpere cu prețul de 55,000 leĭ parte din imobilul, proprietatea D-neĭ Anna Zalomit, situat în strada Brezoianu No. 14, pentru a servi la prelungirea strădeĭ Nouă.

Reptilele ne înjură pentru că, indușĭ în eroare de un prieten, am făcut cîte-va aprecierĭ greșite asupra D-neĭ Ștefănescu, directoarea școaleĭ profesionale de fete din Galațĭ.

Noĭ nu ne dăm nicĭ o dată înlăturĭ pentru a restabili adevĕrul, chiar cînd ne e defavorabil nouă, așa de pildă am dezmințĭ cu multă plăcere toate acuzațiele pe care le-am adus contra D-luĭ Take Ionescu, dar dacă guvernul tace în privința luĭ Schwalb, a cuĭ e vina?

Aflăm că D. Gr. Păucescu e foarte grav bolnav, așa de grav în cît prieteniĭ săĭ dezesperează de starea sa. D. Carp însă speră de ceea-ce dezesperează pe prietenii bolnavuluĭ.

Oficiale:

Sunt numițĭ: D. Teodor Georgescu în postul de impiegat auxiliar în administrația centrală a financelor Statuluĭ; D. Petre I. Ghimpeanu în postul de impiegat clasa III în serviciul Salinelor din administrația regieĭ monopolurilor Statuluĭ.

* * *

S'aŭ dizolvat următoarele consiliĭ comunale: Sopotu (Jud. Dolj); Bughea (Jud. Prahova); Peri-Riiioșĭ (Jud. Teleorman); Beuca (Jud. Teleorman); Obîrșia (Jud. Bacăŭ).

STIRI TELEGRAFICE

ATENA, 28 Octombre. — Camera a procedat azĭ la alegerea președinteluĭ eĭ; Din 167 votanțĭ, D. Cristenitis, candidatul guvernuluĭ, a avut 50 voturĭ. D. Buduris, candidatul Tricupist a obținut 102 voturĭ; 35 voturĭ aŭ trecut la alt candidat.

După proclamarea votuluĭ, D. Sotiropulo a declarat că criza ministerială e deschisă. Ședința a fost apoĭ ridicată.

Camera s'a amânat; însă cercurile politice nu cred că ar putea fi disolvată.

ATENA, 28 Octombre. — Ministerul și-a dat demisiunea, care a fost primită.

Regele a chemat pe D. Tricupis, care a primit misiunea de a forma noul cabinet.

Se crede că mîine, cabinetul va fi constituit.

Pasagiul discursuluĭ tronuluĭ relativ la noul împrumut zice că neisbînda negocierilor pentru a contracta un împrumut la Londra, creînd o situațiune gravă, guvernul a fost nevoit să încheie un împrumut noŭ pentru a împedica o catastrofă devenită neapărată și pentru a cîștiga timp și un teren maĭ bun pentru regularea datorieĭ publice. Decretul regal în privința aceasta va fi supus Cameriĭ.

EDMOND DE AMICIS

O ordonanță originală

Am întîlnit cîțĭ-va originalĭ în viața mea, dar cred că unul ca cel care voiŭ să vi-l descriŭ, rar are să maĭ existe.

Il chema Sarde; era un țăran fără carte, soldat de infanterie; avea douĕzecĭ de anĭ.

Pentru întîia oară cînd l'am vĕzut în Florența, în biroul unuĭ jurnal, îmĭ inspiră simpatie. Infățișarea și cîteva din rĕspunsurile sale mĕ făcură să înțeleg repede că am de-a face cu un rar original.

Privindu-l în față, semăna cu el; privindu-l în profil, semăna c'un altul. Aĭ fi putut zice că fizionomia sa se schimba după fie-care mișcare. Fața o avea ca toată lumea, dar profilul sĕŭ te făcea să rîzĭ. Vîrful bărbieĭ cu vîrful nasuluĭ par'că voiaŭ să se atingă, și nu izbuteaŭ de loc. Aceste vîrfurĭ nu puteaŭ să se atingă, de sigur din cauza buzelor groase ale gureĭ, care eraŭ mereŭ întredeschise lăsînd să se vadă douĕ șirurĭ de dințĭ neorînduițĭ ca un pluton de gardă națională.

Cîn rîdea. ochiĭ sĕĭ micĭ dispăreaŭ în cutele pleoapelor. Sprîncenile aveaŭ forma a douĕ accente circonflexe. Iar fruntea nu era maĭ înaltă de cît atît cît trebuia să despartă ochiĭ de pĕr.

Unul din amiciĭ meĭ zicea că natura făcuse o glumă, creînd pe acest om.

Fizionomia sa exprima inteligență și bunătate: un fel de inteligență particulară, dacă pot să zic ast-fel, și o bunătate *sui generis*. El vorbea, cu o voce aspră și zgomotoasă, un delict italiană, pentru care ar fi putut cere un brevet de invenție.

— Iți place Florența? îl întrebaĭ eŭ (el sosise cu o zi înainte).

— Nu e urîtă, respunse el.

Acest om care nu vĕzuse în viața luĭ de cît Cagliari și alte cîte-va orășele din Italia, rĕspunsul sĕŭ mi se păru pretențios.

— Care'țĭ place maĭ mult: Florența saŭ Bergam?

— Abia de ierĭ am venit; nu pot să zic nimic.

Cînd plecă, îĭ ziseĭ: *Adio*, el îmĭ rĕspunse: *Adio!*

* * *

A doua zi intră la mine.

In primele zile, de maĭ multe orĭ îmĭ pierdusem răbdarea și era cît pe-aci să'l trimit la regiment. Dacă așĭ fi vĕzut că nu înțelege, *transeat*. Dar, din nenorocire, neputînd pricepe italienește de cît pe jumătate, el îndeplinea ordinele mele de-a 'ndoasele.

N'o să mă credețĭ cînd vĕ voiŭ spune că mi-a dus un roman francez la cizmarul meŭ; o părechie de pantofĭ la ușa uneĭ Doamne, cu manuscrisele mele la croitorul meŭ.... Ca să mĕ credețĭ trebuia săʼl fi vĕzut cît era de distrat!

Intr'o dimineață, îl trimiseĭ să'mĭ cumpere brînză pentru dejun; tot într'o vreme îĭ spuseĭ să'mĭ cumpere și jurnalul *Curierul Italian*. In capul acestuĭ om nu puteaŭ intra douĕ ideĭ de-o dată. El plecă și se reîntoarse cu brînza învelită în jurnal.

Altă dată, resfoind cu un prieten un frumos Atlas militar, care îl împrumutasem de la Bibliotecă, ziceam: «Din nenorocire nu pot să percurg toate aceste cărțĭ dintr'o singură dată. Sînt silit să le privesc una după alta. Pentru a le putea cuprinde cu o singură privire bătălia întreagă, așĭ vrea să le atîrn pe părete una lîngă alta, spre a face un singur tabloŭ».

Seara, cînd intraiŭ în casă, (tremur și acum cînd mĕ gîndesc) găsi toate cărțile Atlasuluĭ bătute cu cuie în părete. In dimineața următoare, el apăru surîzător ca și cum s'ar fi aștept să-l felicit.

In altă zi îl trimiseĭ să-mĭ găsească ouă pentru dejun. In timpul pe cînd el plecase, sosește un prieten pentru a-mĭ vorbi într'o chestie importantă. Iĭ spuĭ să aștepte, până voiŭ sfîrși de vorbit.

După cîte-va minute, îl vĕzuĭ roșind, îngălbenind și înverzind; părea că șeade pe spinĭ și nu știa unde să se ascundă. Mĕ uitaĭ la el și vĕzuĭ că un picior al scaunuluĭ era colorat cu galben. Mĕ apropiĭ și constat că nenorocitul pusese ouăle în buzunarul de la spate, apoĭ șezuse pe ele.

* * *

Dar toate acestea nu sînt nimic pe lîngă ce-am pățit până să-l învĕț a stabili o rînduială în camera mea. O rînduială... relativă, asta se înțelege.

Pentru el arta supremă în a aranja constă să dispue obiectele într'o formă arbitectonică, și marea luĭ ambițiune era să întocmească în ele edificiĭ înalte.

In primele zile, el aranja cărțile mele în forma unuĭ turn, care ar fi căzut la cea maĭ ușoară zguduitură. Pe masă, punea farfuriile și panarele mele peste altele, așa că în timpul nopțeĭ adese-orĭ auzeam zgomotul cădereĭ lor.

Pentru a face să înțeleagă că peria de dințĭ nu făcea parte cu țesala cailor, că borcanul cu pomadă se deosebea de oala unde fierbea bulionul, că masa unde se pun cămășile, îmĭ trebuia elocința luĭ Ciceron și răbdarea luĭ Iob.

Cel puțin, îmĭ păstra el recunoștința pentru buna voință cu care îl tratăm? Avea el vr'o iubire pentru mine? Nicĭ odată n'am putut să știŭ. O singură dată mi-a arătat devotament, dar într'un mod foarte ciudat.

Eram în pat, bolnav de cincĭ-sprezece zile; nu îmĭ mergea nicĭ bine, nicĭ rĕŭ. Intr'o seară, el oprește medicul pe scară și îĭ zice brusc: «Ia ascultă, îl facĭ bine orĭ nu?» Doctorul, care era un om violent și posac, îl păruiĭ zdravăn; el, fără să se sinchisească, adăogă: «M'am plictisit de cînd tot îl îndopĭ cu doctoriĭ!»

Cîte odată, avea unele familiarităţĭ, pentru care așĭ fi putut să-l pedepsesc. Dar eraŭ așa de caraghioase că nu mĕ puteam abține de-a nu rîde. Intr'o dimineață, sculîndu-mĕ, îmĭ zise cu accentul sĕŭ bizar:

— Domnule locotenent! cine doarme nu prinde pește...

Intr'o zi, un personagiŭ ilustru ieșea de la mine; el auzi pe un amic al meŭ numindu-l un mare om. După cincĭ-sprezece zile, eram cu cîțĭ-va camarazĭ. El se ivi în ușă să anunțe o vizită.

— Cine e? întrebaĭ eŭ.

— Este... (gîngăvi el căutînd numele care îl uitase) este... un *mare om*!

Toţi izbucnirăm în rîs.

E peste putinţă a se imagina limba pe care o vorbea acest nătărăŭ. Era un amestec de dialecte sordă, lombardă şi italiană: cuvinte resturnate, avînd alt înţeles, un nesfîrşit de vorbe aruncate la întîmplare şi neterminate. In sfîrşit, discursul unuĭ om în delir.

Z. Y.

(Sfîrşitul mîine).

DIFERITE ŞTIRI

DIN CAPITALĂ

INSTITUTUL METEOR. BUCURESTI

Bucureştĭ 28 Octombre 1893.

Inălţimea barometrică la 0° . .	754.4
Temperatura aeruluĭ	6.°9
Vêntul puţin de la E.	
Starea ceruluĭ acoperit (ploae măr.)	
Temperatura maximă de erĭ . . .	13.°
« minimă de astă-zĭ . .	6.°

Temperatura la noĭ a variat între 17 şi 2.

Erĭ şi astăzĭ timp închis. Barometrul creşte încet. In cea maĭ mare parte a ţěreĭ a căzut ploae, la Botoşanĭ a început a ninge.

De câte-va zile în capitală se simte un frig foarte mare. Azĭ dimineaţă la orele 9 a început a cădea o ninsoare deasă şi măruntă.

Mâine seară Sâmbătă, la orele 8, D. Traian Demetrescu va ţine o conferinţă la clubul muncitorilor din strada Piaţa Amzeĭ, tratând despre *nuvelele Sofieĭ Nădejde.*

D. Şoimescu, locot.-colonel în rezervă şi avocat al primărieĭ capitaleĭ, e vorba de a fi numit ajutor al inspectoruluĭ general al jandarmerieĭ rurale.

Consiliul comunal al capitaleĭ e convocat pentru Sâmbătă seara. E vorba ca în această şedinţă să se rezolve o mulţime de cestiunĭ importante rĕmase nerezolvate în cele-l'alte şedinţe.

Printre tinerii carĭ s'aŭ distins la examenele de doctorat ale facultăţeĭ noastre de medicină este şi D. David Lebel, care cu succes a depus examenul întiiŭ de doctorat.

Duminecă, 31 Octombrie, ora 9 a. m. se va face un parastas în catedrala mitropolitană întru pomenirea reposatuluĭ *Barbu Lăzureanu*, care a lăsat întreaga sa avere societăţiĭ pentru învĕţătura poporuluĭ romîn.

Oficiarea se va face de către mitropolitul Ghenadie, preşedintele societăţiĭ.

Toţĭ membriĭ societăţeĭ pentru învĕţătura poporuluĭ romîn, sînt rugaţĭ a asista la acest serviciŭ.

DIN ŢARA

Epizootia de febră aftoasă care isbucnise în o mare parte din comunele judeţuluĭ Covurluiŭ, a încetat cu totul. Toate mĕsurile sanitare aŭ fost rădicate; numĕrul vitelor bolnave în cele 32 comune bîntuite a fost de 30,217.

Parchetul din Bacăŭ a început o anchetă asupra causelor incendiuluĭ isbucnit în pădurile Dărmăneştĭ şi cele-l'alte din numitul judeţ.

Se crede că focul a fost pus de către nişte rĕŭ-voitorĭ.

Ofiţeriĭ secţiuneĭ de geodesie a mareluĭ stat-major, carĭ actualmente se află în Moldova, aŭ suspendat lucrările până la primăvara viitoare din cauza timpuluĭ rĕŭ.

Un cîine turbat a muşcat zilele trecute în dreptul bisericeĭ Curăraĭ din Iaşĭ duoĭ copiĭ şi o servitoare.

DIN STREINATATE

Dumineca trecută s'a inaugurat placa comemorativă, pusă pe villa des Fresnes, în satul Bougival lingă Paris, în care a locuit multă vreme Ivan Turgheneev, marele romanţier rus. Serbarea a fost foarte strălucită şi aŭ participat la dînsa multe notabilităţĭ politice şi literare din Franţa, precum şi personalul ambasadeĭ ruseştĭ din Paris.

Prinţul de Windischgraetz a conferit ierĭ maĭ mult timp cu D. Chlumechy, preşedintele Camerii austriace şi cu şefiĭ celor 3 marĭ cluburĭ, D-niĭ Hohenwart, Jaworsky şi Plener.

Fremdenblatt de mîine va anunţa că nu s'a hotărît nimic în această conferinţă. Cu toate că din causa tărăgănelilor negocierilor, un rezultat grabnic nu este de sperat, cercurile parlamentare însă sînt convinse că prinţul de Windischgraetz nu-şĭ va pierde curagiul şi va continua să-şĭ dea silinţă pentru a ajunge la un rezultat favorabil.

File rupte din Album

Mândria e un cerşetor care cere cu glas tare nevoia luĭ, şi cu foarte multă obrăznicie.

Franklin.

Superstiţiunea este la religiune ceea ce astrologia este la astronomie, adecă o fiică tare nebună a uneĭ mame foarte cuminte.

Voltaire.

Se zice că cel dintâiŭ element al amiciţieĭ este sinceritatea; cu toate acestea din cauza sincerităţeĭ pierdem mulţĭ prietinĭ.

Alma (Berlin).

Ultim cuvênt

In vagon, între D. şi D-na Păcală.

— *Dragă! împrumută-mĭ, te rog, pentru un moment, ziarul pe care îl citeştĭ.*

— *Cu plăcere, draga mea! la viitorul tunel.*

ULTIME INFORMATIUNI

Redacţia şi administraţia ADEVĔRULUI, s'a mutat vis-à-vis de vechiul sĕŭ local, în locul societăţeĭ UNIREA.

Adresa rămîne aceaşĭ ca maĭ înainte.

Reptilele publică numele nouilor prefecţĭ şi inspectorĭ administrativĭ numiţĭ zilele acestea.

D. Catargiu a găsit mijlocul să tragă pe sfoară şi opinia publică şi pe D. Carp, căcĭ n'a îndepărtat pe nicĭ unul din sbiriĭ exercraţĭ de lume şi n'a numit ca prefecţĭ nouĭ de cît numaĭ instrumente servile de ale sale, drojdiele cele maĭ rĕsuflate ale regimuluĭ conservator sadea.

Nicolaidi care trebuia trimes înaintea justiţieĭ a fost înaintat inspector administrativ!

La Brăila a fost numit prefect celebrul Rachtivan.

La Putna D. Ciurea, care a colindat maĭ multe judeţe şi a fost îndepărtat pe rînd din toate.

Iar pentru rest, nu vedem nicĭ o schimbare, ci numaĭ permutărĭ de prefecţĭ. Compromişiĭ merg să-şĭ schimbe părul din judeţ în judeţ, păstrîndu-şĭ năravurile rele, ba chiar perfecţionîndu-le.

De sigur că criza ministerialo-prefectorială nu poate de cît să se înăsprească şi maĭ mult. Ce zic cetăţeniĭ oropsiţĭ de regim şi condamnaţĭ să sufere jugul succesiv al tuturor lepădăturilor Catargiste?

Un ziar din Giurgiu anunţă că D. Gentili, prefectul judeţuluĭ Vlaşca, şi-a dat demisiunea.

Asemenea se zice că şi poliţaiul oraşuluĭ Giurgiu a demisionat.

Ierĭ s'a sfîrşit proba scrisă a examenuluĭ căpitanilor carĭ aspiră la gradul de maior.

Mîine, Sîmbătă, se va începe proba orală.

Aflăm că mărturiele împărţite de Rege cu ocazia botezuluĭ minusculuĭ prinţişor, nu eraŭ nicĭ măcar de argint!

Ele eraŭ făcute de un amalgam de metale eftine, nickel cu aramă probabil.

Pariăm că trebue să fie goale la mijloc şi pline cine ştie cu ce.

Maĭ bine făcea Regele dacă împărţea mărturiĭ de coajă uscată de brînză.

Mulţĭ din invitaţĭ carĭ nu se săturaseră cu cele două pişcoturĭ date de Rege, puteaŭ să înghită cîte-va duzinĭ ca să-şĭ astîmpere foamea, dar guvernul îşĭ făcea reclamă gratis.

Cu altă ocazie... Adecă pardon maĭ bine să ne ferească D-zeŭ!

Aflăm cu multă plăcere că tînĕrul nostru compatriot Adrian Romanescu şi soţia sa D-na Romanescu, fosta D-ră Săchelarie Avramescu, aŭ reuşit cu mult succes la primul examen de doctorat de la facultatea de medicină din Paris.

Felicitările noastre.

La podul ce se construeşte la Feteştĭ rupîndu-se o schelă zilele acestea, o locomotivă a căzut jos rănind foarte greŭ maĭ mulţĭ lucrătorĭ.

Am dori să ni-se spună dacă se va da vre-un ajutor lucrătorilor carĭ vor rĕminea infirmĭ.

Miercurĭ seara a izbucnit la Iaşĭ un foc care a ars circiuma *La băeţĭ*, din strada Haleĭ, în dosul caselor bancheruluĭ Daniel.

Casele eraŭ asigurate la societatea *Dacia*; mărfurile însă nu, ast-fel că o familie întreagă a rĕmas pe drumurĭ.

Se speră că bancherul Daniel, care a privit focul din balconul caselor sale, va veni în ajutorul victimelor.

Primarul comuneĭ Ştefăneştĭ din Ialomiţa, a bătut pe un cioban până la lăsat mort.

Acesta este nu ştim al câtelea omor din bătae, făptuit de un primar şi adus la cunoştinţa publică.

Vom vedea ce vor face autorităţile.

Evenimentul află că direcţiunea şcoaleĭ centrale de fete din Iaşĭ a constituit din vînzarea cărţilor de studiŭ un adevĕrat monopol în favoarea uneĭ librăriĭ din localitate. Aşa ni se afirmă că s'a dat chiar autorizaţiunea aceleĭ librăriĭ de a instala în însuşĭ localul instituluĭ o mică sucursală, unde un comis al magazieĭ vinde toate obiectele şi cărţile necesare elevelor.

Măsura ni se pare cu totul curioasă, cu atît maĭ mult că este şi dăunătoare atît intereselor elevelor cît şi educaţiuneĭ în genere. Cerem intervenţiunea inspectoratuluĭ şcolar primar pentru încetarea acestuĭ trafic.

Societatea ştiinţifică-literară *Gheorghe Lazăr* va ţine Sîmbătă 30 Octombre, a. c., la orele 8 şi jum. seara în localul sĕŭ de la şcoala *general Golescu* strada Sf. Apostolĭ, a treia şedinţă publică din sesiunea 1893—94. La ordinea zileĭ:

1). *Literatura maltratată.*—I. Dumitrescu (Ghiocel).

2). *Rusificarea Basarabieĭ.* — Conferinţă de V. Grigorescu Elvir.

3). *Rĕspuns la rusificarea Basarabieĭ.*—St. C. Dumitrescu (Stecĕdum).

4). *Un monolog*, de S. Moru.

ULTIME TELEGRAME

BERLIN, 28 Octombre.—*Norddeutsche Zeitung* zice că declaraţiunea sinceră a Sultanuluĭ Marocului în favoarea uneĭ soluţiunĭ paşnice a conflictuluĭ cu Spania va face a se menţine pacea, fapt care va contribui ca ziarele streine să aprecieze cu maĭ mult calm şi cu maĭ multă imparţialitate afacerile din Melilla. Dacă silinţele ce-şĭ va da Sultanul, pentru a pune la respect pe supuşiĭ sĕĭ revoltaţĭ vor fi încoronate de succes, politica paşnică şi cumpĕtată a Spanieĭ va fi maĭ bine recompensată prin împuţinarea complicaţiunilor, a căror valoare ar putea să întreacă aceia a evenimentelor din Melilla.

ST. PETERSBURG, 28 Octombre. — Ministrul de finanţe a prezintat azĭ consiliuluĭ de miniştrĭ un proiect de lege prin care Statul va cumpĕra, cu începere de la 1 Ianuarie 1894, liniile mareĭ societăţĭ de căĭ ferate.

BUDAPESTA, 28 Octombre. — Ziarul oficial va publica mîine decretul care ridică interdicţia pusă pentru exportarea furagiuluĭ.

LONDRA, 28 Octombre.—Camera lorzilor a reînceput şedinţele.

BARCELONA, 28 Octombre. — Anarhiştiĭ arestaţĭ neagă că aŭ participat la atentatul de la teatru. Cel maĭ compromis dintre eĭ pare a fi un Italian, Maurizio Zoloeni; batista sa avea un semn ca şi cum ar fi servit la înfăşurarea bombeĭ.

Se crede că mulţĭ dintre răniţĭ vor murĭ.

Victimele aŭ fost îngropate pe cheltuiala primărieĭ. O mulţime enormă a asistat la înmormîntare.

ST. PETERSBURG. 28 Octombre. — Azĭ s'a făcut cu o mare solemnitate înmormîntarea compozitoruluĭ Tchaikowsky în mănăstirea St. Alexandru Newsky. Eraŭ de faţă 100 deputaţiunĭ şi un public numeros.

MELILLA, 28 Octombre. — Un corp de muniţiunĭ, protegiat de două brigăzĭ, a eşit ierĭ dimineaţă pentru a aprovizionarea forturile de din afară. Cabiliĭ, îngrămădiţĭ pe munţĭ, n'aŭ atacat. Coloana s'a întors fără incident.

LONDRA, 28 Octombre. — D. Buxton a anunţat la Camera comunelor că a primit o telegramă, care îĭ anunţă că colonelul Goold Adams primise în lagărul sĕŭ maĭ mulţĭ indigenĭ carĭ i-aŭ spus că Bulawayo este ocupat de către Englezĭ şi că Lobengula s'a refugiat.

O telegramă a D-luĭ Jameson conformă ştirile date de colonelul Goold. D. Buxton crede că ostilităţile s'aŭ sfîrşit.

TEATRE CONCERTE

Vinerĭ, 29 Octombre

Opera Italiană. — Astă seară, *Otello.*

Teatru Naţional. — Duminecă seară, *423*, comedie în 3 acte, de D. J. Malla.

Stabilimentul Hugo.— In fie-care seară teatru de varietăţĭ cu cele maĭ excelente artiste din streinătate.

BIBLIOGRAFII

In editura librărieĭ Al. Codreanu, Focşanĭ aŭ apărut:

Legendele de Cireş . . . . 60 banĭ
Muzica de St. Vasilescu pentru şcoalele primare urbane şi rurale . . . . . . 75 »
Religia de Rorincescu, cl. III . . . . . 40 »

Aceste toate lucrate conform nouluĭ regulament în vigoare.

De asemenea a apărut în editura aceleiaşĭ librăriĭ un *calendar mioclistic* şi *unul de perete.*

Dreptul Comercial, explicaţiunĭ teoretice şi practice asupra Coduluĭ de Comerciŭ Romîn de *Grigore V. Maniu.*

Volumul al II-lea. Editura Tipografieĭ *Gutenberg.*

Am vorbit la timp de primul volum de drept comercial al D-luĭ Maniu. E prima lucrare de valoare scrisă asupra acesteĭ materiĭ, în ţara noastră. Nevria era în adevĕr simţită atît în lumea juridică cît şi în cea comercială.

Materia coduluĭ nostru de Comerciŭ, e nouă şi la noĭ şi nouă şi în Italia, de unde l'am luat noĭ. De aicĭ rezultă greutatea de-a rezolva repede şi precis, diferitele aplicărĭ ale nouluĭ cod. Lacuna aceasta este împlinită de D. Gr. Maniu, care în *volumul al doilea* tratează materia importantă şi cu desĕvîrşire practică, a *Cambieĭ* şi a *Asigurărilor.*

Meritul D-luĭ Maniu, este cu atît maĭ mare cu cît este ştiut că la noĭ, cărţile de drept, se simt foarte puţin — şi a intra într'o carieră atît de puţin remunerată ca acea de scriitor juridic, e în adevĕr a avea un curagiŭ destul de mare.

Intreaga lucrare a D-luĭ Maniu, va cuprinde 6 volume din care două deja aŭ apărut.

Volumul al doilea are drept prefaţă o introducere savantă, a savantuluĭ membru de la Curtea de Casaţie, Al. Degré.

C. M.

BURSA CEREALELOR

Brăila 25 Octombre 1893

Felul	Hect.	Libr.	Preţul		Observaţiĭ
Grâŭ	8100	59	9		Slep
»	3500	57 3/4	8	10	Čaic
»	2500	57	7	25	Magazie
»	2000	57	7	50	»
»	1350	56	7	25	»
»	1500	56	8		Caic
»	1300	57	8	10	Magazie
»	2750	58 1/4	8	60	Caic
» bul	4000	58	8	60	Şlep
Por. noŭ	2500	59	6	40	»
Orz	2300	42	4	05	»
»	3200	43	4	10	Caic
»	2180	44	4	35	»
»	3200	45 1/2	4	40	Magazie
Ovĕz	5600	% k	11		Şlep
»	800	% k	11	10	»
Grâŭ	1700	59	8	60	Magazie
»	900	59 1/2	8	60	»
Orz	2900	42 1/2	4	05	Şlep
Fasole	650	% k	10		Čaic

CEREALE SOSITE

Pe apă		Pe uscat	
Grâŭ Hect.	14000	Grâŭ k doc.	93000
Porumb »	11000	Porumb »	5000
Orz »	10000	Orz »	——
Ovĕz »	5600	Ovĕz »	——

Casa: **Ath. M. Thanu**

MERSUL TRENURILOR

Plecări din București

ORA		TRENURILE MERG SPRE:
5.—	dim.	Giurgiu.
5.35	«	Giurgiu, Constantinopol.
6.45	«	Ciulnița, Slobozia, Feteștĭ, Călărași.
7.—	«	Ploeștĭ, Buzĕŭ, Focșanĭ, Adjud, Bacăŭ, Roman, Pășcanĭ, Iașĭ, Slănic (Prahova).
7.30	«	Piteștĭ, Craiova, R.-Vîlcea, Corabia, T.-Jiŭ, Vêrciorova.
7.45	«	Ploieștĭ, Predeal, Viena, Paris.
8.01	«	Giurgiu.
8.10	«	Piteștĭ, Têrgoviște, C.-Lung, Roșiorĭ, T.-Măgurele.
8.50	«	Ploeștĭ, Predeal, Doftana, Brașov.
11.45	«	Ploeștĭ, Buzĕŭ, Făureĭ, Brăila, Galațĭ, R.-Sărat, Mărășeștĭ.
2.50	seara	Piteștĭ, C.-Lung, Craiova, Têrgoviște.
3.20	«	Ploeștĭ, Predeal.
4.03	«	Piteștĭ, Craiova, Vêrciorova, Viena, Paris (Express-Orient).
4.10	«	Ciulnița.
4.40	«	Ploeștĭ, Predeal, Brașov, Focșanĭ.
5.25	«	Giurgiu.
5.50	«	Piteștĭ, Têrgoviște, Craiova, Vêrciorova, Viena, Paris (Express-Orient).
6.10	«	Ploeștĭ, Buzĕŭ, Focșanĭ.
9.00	«	Ploeștĭ, Buzĕŭ, Focșanĭ, Tecuciŭ, Bêrlad, Vasluĭ, Iașĭ, Hușĭ.
10.05	«	Ploeștĭ, Buzĕŭ, Roman, Pașcanĭ, Iașĭ, T.-Ocna, Piatra-N.
11.05	«	Ploeștĭ, Buzĕŭ, Făureĭ, Brăila, Galațĭ.
11.25	«	Piteștĭ, Craiova, Vêrciorova.

Sosiri în București

ORA		TRENURILE VÎN DE LA:
5.30	dim.	Ploieștĭ, Buzĕŭ. Brăila, Galațĭ.
6.25	«	Vêrciorova, Craiova, Piteștĭ.
7.45	«	Iașĭ, Pășcanĭ, Roman, Buzĕŭ, Ploeștĭ
8.—	«	Iașĭ, Hușĭ, Tecucĭ, Mărășeștĭ, Vasluĭ, R.-Sărat, Buzĕŭ, Ploieștĭ.
9.10	»	Predeal, Ploieștĭ.
10.45	«	Giurgiu.
11.20	«	Ciulnița.
11.40	«	Paris, Viena (Express-Orient), Vêrciorova, Craiova, Têrgoviște, Piteștĭ.
12.20	seara	Brașov, Predeal, Ploieștĭ, Focșanĭ.
12.55	«	Craiova, Piteștĭ, C.-Lung, Târgoviște.
3.56	«	Constantinopol, Giurgiu (Express-Orient).
4.55	«	Giurgiu.
5.10	«	Tecucĭ, Mărășeștĭ, Galațĭ Brăila. Ploieștĭ.
7.20	«	Giurgiu.
7.35	«	Vêrciorova, T.-Jiŭ, Corabia, R.-Vêlcea, Piteștĭ.
8.15	«	T.-Măgurele, Roșiorĭ, C.-Lung, Têrgoviște, Piteștĭ.
8.30	«	Călărașĭ, Feteștĭ, Slobozia, Făureĭ.
8.45	«	Brașov, Predeal, Doftana, Ploieștĭ, Slănic (Prahova).
9.15	«	Paris, Viena, Predeal, Ploieștĭ.
9.55	«	Iașĭ, Pășcanĭ, Roman, Piatra-N., Adjud, Focșanĭ, Galațĭ, Brăila, Ploeștĭ
10.55	«	Paris, Viena, Vêrciorova, Piteștĭ (Train Eclair).
11.—	«	R.-Sărat, Buzĕŭ, Ploeștĭ.

Tipografia și Fonderia de Litere, DOR. P. CUCU Bulevardul Elisabeta, No. 121.